

Velkommen til Bologna

Bologna blir ofte oversett til fordel for sine mer berømte og glamorøse bynaboer Firenze, Venezia og Milano. De fleste får en svært positiv overraskelse når de besøker denne røde mursteinsbyen i det nordlige midt-Italia.

Bologna har nok av monumenter og byggverk som dokumenterer en over 2500 år lang historie, og byen var en stor og mektig bystat gjennom hele middelalderen.

Det er ypperlig å bruke Bologna som base for en rekke dagsturer i alle retninger, og dermed få en smak av både strender, kultur, gastronomi og historie på samme reise.

Bologna kan besøkes når som helst på året, selv om vintrene kan være kalde, og snø er ikke uvanlig i januar/februar. Mange butikker og restauranter holder stengt i august.

Bologna var kulturhovedstad i Europa i 2000 og er absolutt å anbefale for en weekendferie.

www.reiseplaneten.no .

Fly til Bologna

Direkte fra Østlandet i Norge til Bologna tar flyturen ca 2,5 timer. I skrivende stund er det kun Ryanair som med sine sommerruter fra Torp Sandefjord som har direkte fly. Du kan få meget rimelige priser hvis du bestiller tidlig.

Blant de andre flyselskapene anbefales Lufthansa som flyr via Frankfurt eller München, med priser gjerne godt under 2000 kroner, eller Czech Air via Praha til ca samme pris. Lufthansa bruker rundt fire timer på turen fra Oslo til Bologna inkludert mellomlanding og flybytte, Czech Air ca seks timer. Et annet alternativ er å fly til Pisa med Ryanair fra Torp, eller med Norwegian fra Gardermoen, og derfra ta toget til Bologna via Firenze. Pisa ligger kun ca 100 km fra Bologna, og du kan faktisk få flybilletter helt ned i 200 kroner tur-retur med Ryanair.

Skal du fly fra et annet sted i Norge enn Oslo/Østlandet, bør du kontakte KLM. De flyr daglig via Amsterdam fra både Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Torp og Gardermoen, og prisene starter vanligvis fra ca 2200 kroner. Turen tar fra 4,5 timer, avhengig av startpunkt i Norge.

Hvis du ankommer med fly, lander du på Bolognas internasjonale flyplass, oppkalt etter byens store sønn, nobelprisvinneren og vitenskapsmannen **Guglielmo Marconi**. Flyplassen ligger 6 kilometer nordvest for sentrum, som kan nås på 20 minutter med buss til en pris av rundt 40 kroner. Flyplassen er Italias tredje viktigste, grunnet den sentrale beliggenheten i landet, og har alle moderne fasiliteter du kan ha bruk for. En taxi vil normalt koste deg rundt 120 kroner.

Utsikten fra toppen av det 98 meter høye Asinellitårnet mot Piazza Maggiore og Basilica di San Petronio.

Bli kjent med Bologna

Bologna er hovedstaden i den italienske landsdelen Emilia Romagna og ligger mellom elvene Reno og Savena i Po-dalen, med fjellkjeden Appenninene i ryggen. Bologna er en svært gammel by som ble grunnlagt av etruskere ca. år 535 f.Kr., og ble en romersk koloni 350 år senere. Under romertiden var dette en av imperiets aller viktigste byer etter Roma. Fra middelalderen ble Bologna en av mange selvstendige bystater i Italia, i stadige konfrontasjoner med naboene Firenze og Modena. I 1805 ble Bologna en del av Napoleons kortlivede Regno d'Italia (Det italienske kongedømme), og fra 1860 en del av det nye, samlede Italia.

Bologna ligger midt mellom Firenze og Venezia og er et knutepunkt på Italias tognett og veinett. Det er ikke noe problem å inkludere Bologna på en rundreise i det nordlige Italia, det skal vel heller godt gjøres å unngå Bologna. Per 2007 har Bologna rundt 382 000 innbyggere, men på 1200-tallet var dette faktisk en av Europas aller største byer. I nesten tusen år har Bologna vært et utdanningscenter i Italia, og her finner du Europas eldste eksisterende universitet (fra 1088) med 23 fakulteter og 93 biblioteker. I skolesemesteret øker byens befolkning til nærmere en halv million. Takket være Bolognas mange studenter har byen i alle år vært kjent for sitt varierte og pulserende uteliv.

Det historiske sentrum

Rundt Bolognas historiske sentrum går en oval og trafikkert ringvei som kalles Viale. Sentrum var opprinnelig omgitt av flere ringer med gamle bymurer, men nå gjenstår bare ni av de store inngangsportene. Området her er forholdsvis enkelt å orientere seg i, selv om mange turister ofte vil holde seg i og rundt hovedgata Via dell'Indipendenza og det praktfulle torget Piazza Maggiore. Men prøv deg gjerne i de mange sidegatene også, og du vil bli belønnet med flotte middelalderkirker, palasser, tårn og spir.

Et annet særtrekk med Bologna er alle byens porticos, eller overbygde arkader i stedet for fortau. Bologna har nærmere fire mil med disse fortausarkadene, så du spaserer under den ene buen etter den andre. Utrolig praktisk hvis regnet pøser ned, og svalende når solen steker som verst.

I sentrumsirkelens nordvestre hjørne finner du Bolognas sentralbanestasjon (Stazione Centrale), der mange turister ankommer til byen. Dette er en av Italias travleste stasjoner, og et trafikknutepunkt takket være den sentrale beliggenheten i landet. Stasjonen ble tragisk nok svært kjent i nyhetene i 1980, da en terroristbombe her drepte 85 mennesker og skadet flere hundre.

Like øst for stasjonen ligger den gamle byporten Porta Galliera, ved siden av den store og flotte parken Parco della Montagnola. Her starter Bolognas hovedgate Via dell'Indipendenza, som strekker seg ned til byens udiskutable hjerte, det store majestetiske torget Piazza Maggiore. Her finner du verdens femte største kirke, den gedigne Basilica di San Petronio, som ble påbegynt i 1390. En av freskene fra 1400-tallet som du kan se inne i kirken, viser profeten Mohammed som pines av demoner i helvete. Kirken ble derfor, ikke uventet, et planlagt mål for islamske terrorister i 2006.

På Piazza Maggiore ligger også de flotte palassene Palazzo Re Enzo, Palazzo Dei Notai og Palazzo Dei Podesta, og en iøynefallende fontene med en stor statue av Neptun. Fra torgets nordøstre hjørne bringer gaten Via Rizzoli deg til Bolognas symboler og mest karakteristiske landemerker, Le Due Torri (De to tårn). Disse er henholdsvis 98 og 48 meter høye og ble bygd på 1100-tallet som en pussig konkurranse mellom familiene Asinelli og Garisenda. Du kan klatre de 498 trinnene til topps i Asinelli-tårnet og få en fantastisk utsikt over Bologna. Det mindre Garisenda-tårnet lener seg ca 3 meter til siden. Det var opprinnelig over 60 meter høyt, men ble redusert på grunn av faren for kollaps.

Universitetsområdet

Fra tårnene fører Via Zamboni deg inn i byens nordøstre deler, som er universitetsområdet. Denne gaten yrer av unge mennesker på mopeder, fortausrestauranter og barer, og er Bolognas fremste utelivsområde.

Her ligger irske og australske puber, dystre goth-klubber, homseklubber, fasjonable cocktailbarer og heftige diskoteker, og i helgene er det full rulle her fra midnatt til morgengry. Vær litt forsiktig rundt Piazza Verdi, som har blitt et møtepunkt for byens stoffmisbrukere.

Sentrum sør

Sør for Piazza Maggiore ligger også en del severdigheter, blant annet kirken Basilica di San Domenico, som sto ferdig på midten av 1200-tallet. Her hviler grunnleggeren av dominikanerordenen, San Dominic, og kirken har blant annet utsmykninger utført av en ung Michelangelo. I samme område ligger palassene Palazzo Bevilacqua og Palazzo Baciocchi, og Spanskeskolen, Collegio di Spagna, fra 1300-tallet.

Sentrum Vest

I Bologna sentrums vestre deler ligger to av byens idrettsarenaer, Stadio Comunale og Palazzo dello Sport, og den gotiske 1200-talls St. Franciskirken, eller Basilica di San Francesco, grunnlagt av fransiskanerordenens ophavsmann, St. Francis.

Hvis du tenker på Bologna sentrum som en oval med Piazza Maggiore som midtpunkt, og de fire hovedgatene ut fra dette, er det lett å vite hvor i byen du til enhver tid er. Via dell'Indipendenza går nordover, Via d'Azeglio går sørover, Via Ugo Bassi vestover og Via Rizzoli østover mot De to tårn.

Turist i Bologna

Bologna sentrum er ikke så stort, og de aller fleste attraksjonene ligger innenfor gangavstand for hverandre for en noenlunde sprek og gangfør person. Et alternativ er selvsagt å benytte seg av Bolognas Hop on-hop off-busser, som tar deg med rundt byen. Da har du høretelefoner med informasjon på valgfritt språk, og du kan gå av på hvert av de 12 stoppestedene og være der så lenge du vil før du går på neste buss. Billetter kjøpes på bussen ved påstigning og er gyldige hele dagen. De koster 85 kroner for voksne og halv pris for barn opp til 8 år.

Dag 1

Hva er vel mer naturlig enn å starte rundturen i Bologna i byens selvsagte hjerte og geografiske midtpunkt, det storslagne torget Piazza Maggiore? Plassen har vært sentral i Bolognas historie og folkeliv i et millennium, som markeds plass, som arena for ridderturneringer og som møtested, og er omringet av flotte middelalder- og renessansebygninger. Som første stoppested kan du jo besøke den enorme, men uferdige kirken Basilica di San Petronio. Den ble påbegynt i 1392, men byggeplanene ble visstnok trenert av Vatikanet, som ikke ville ha en så stor konkurrent til sin egen St. Peterskirke.

Kirken er i gotisk stil og har gratis guidede omvisninger på engelsk kl. 1130 på tirsdager, torsdager og lørdager.

Ved siden av ligger byens rådhus, Palazzo Comunale (også kalt Palazzo d'Accursio). Over hovedinngangen står en statue av pave Gregorius XIII, som innførte vår gregorianske kalender med start på 1. januar. I andre og tredje etasje ligger to kunstsamlinger, Museo Morandi og Collezione Comunali d'Arte. Fra vinduene kan du ta perfekte bilder ned mot Piazza Maggiore.

Når du kommer ut av Rådhuset, har du den fabelaktige Neptunfontenen fra 1565 på din venstre side, med havguden på toppen, over engler og sirener som spruter vann fra brystvortene. Dette er også et populært møtested for Bolognas innbyggere, og er ofte omgitt av gatemusikere, statueartister, portrettegnerne og andre underholdere. Ved siden av ligger renessansebygningen Palazzo dei Podestà, der byens politikere samlet seg. Benytt anledningen til å ta en kaffe eller en forfriskning i solen på en av de ikke spesielt rimelige kafeene som nå okkuperer første etasje ut mot Piazza Maggiore.

Den enorme, men uferdige kirken Basilica di San Petronio ble påbegynt i 1392, og er verdens femte største kirke.

Nord for Piazza Maggiore starter gjennomfartsårene og handlegatene Via Ugo Bassi og Via Rizzoli. Sving østover inn i Via Rizzoli, og du vil ikke kunne unngå å se neste severdighet noen hundre meter lenger frem. De fremste symbolene på Bologna er utvilsomt De to tårn, som ble bygd av to konkurrerende familier tidlig på 1100-tallet. Det laveste, Garisendatårnet, er 48 meter høyt og luter seg ca 3 meter til siden, og er dermed ikke åpent for publikum.

Men hva gjør vel det, så lenge du får en atskillig bedre utsikt fra toppen av det over dobbelt så høye Asinellitårnet? Det betinger derimot at du betaler 25 kroner i inngangspenger, og er villig og i stand til å gå opp de 498 trinnene til toppen. Det siste stykket er en svært trang og bratt vindeltrapp med glatte steintrinn, så vær forsiktig.

I området rundt er det nok av fortausrestauranter der du kan få deg en velfortjent lunsj. Etterpå kan du spasere sørøstover ned Via Santo Stefano, og du kommer da til det utrolig sjarmerende og historiske torget Piazza de Santo Stefano, en hellende og steinbelagt åpen plass foran kirkekomplekset Basilica di Santo Stefano. Dette er noen av Bolognas eldste bygninger med røtter tilbake til 400-tallet, og i kirkenes hage står en marmorservant som visstnok skal ha blitt benyttet av Pontius Pilatus til å vaske hendene etter at han hadde dømt Jesus til døden. På torget ligger nok av kafeer, gallerier og små butikker, og er et hyggelig sted å tilbringe resten av ettermiddagen.

Etter å ha vært en tur tilbake på hotellet for å slappe litt av, sette fra seg shoppingposene og skifte klær, er det på tide å begynne å tenke på middagen. Italienerne spiser svært sent middag sammenlignet med skandinaver, og de fleste restaurantene er stengt på ettermiddagen. De åpner gjerne i 20-tiden og begynner å fylles opp halvannen time senere. Har du lyst å prøve en tradisjonsrik italiensk restaurant, kan vi foreslå at du går tilbake til Via Santo Stefano like ved Asinellitårnet, der du finner Al Pappagallo Ristorante. Tidligere gjester inkluderer berømtheter som Alfred Hitchcock og Albert Einstein. Her serveres både tradisjonell bolognesisk mat og mer oppfinnsomme retter. Vinutvalget er usedvanlig bra, med over 250 typer, hovedsakelig italienske. Hovedrettene koster rundt 90 til 150 kroner.

Vil du smake på Bolognas sydende uteliv etterpå, ligger Via Zamboni i universitetsområdet bare noen meter nord for tårnene. Her ligger nok av puber, barer og klubber, selv om disse sjelden blir fylt opp før nærmere kl. 0100 i helgene av gjester som holder det gående til dagen gryr.

Utsikten fra vinduene i Palazzo Comunale og ned mot Bolognas ubestridte hjerte, Piazza Maggiore, som gjennom århundredene har huset både markeder og ridderturneringer.

Dag 2 i Bologna

I dag starter rundturen ved Asinellitårnet og fortsetter nordøstover opp Via Zamboni. Du vil kanskje legge merke til at folkelivet rundt deg domineres av unge mennesker, gjerne på sykkel eller moped, og dette er fordi du befinner deg like ved Europas eldste universitet, grunnlagt i 1088.

Du kommer snart til Piazza Rossini og den romersk-gotiske kirken San Giacomo Maggiore fra 1200-tallet. Vis-à-vis ligger det vakre lille kapellet Oratorio di Santa Cecilia med sine flotte fresker, også fra 1500-tallet. Begge disse har gratis adgang.

Etterpå er det en fryd å rusle på måfå i de trange, krokete gatene i området mellom Via Zamboni, Via Rizzoli og Via dell'Indipendenza. Du vil stadig komme over flotte renessansebygninger, høye steintårn og små sjarmerende torg med en kirke og en fortausrestaurant. En av disse frister sikkert til et lunsjstopp også.

Hvis det er fredag eller lørdag, kan du sette kursen nordover, mot krysset Via dell' Indipendenza og Via Irnerio. På den digre plassen Piazza VIII Agosto arrangeres det på disse dagene et utendørsmarked med hundrevis av teltboder som selger alt mellom himmel og jord. Klær, bøker, CD-er og LP-er, lamper, kister, møbler, radioer og så videre. Du kan lett tilbringe resten av ettermiddagen her, og etterpå kan du gå inn i den hyggelige Montagnolaparken rett nord for markedet.

Dette har vært en offentlig park siden 1683, og i tillegg til en lekeplass for barn er det et par fontener. Legg spesielt merke til flotte fontenen med statuer i den storslagne trappen som fører ned fra parken til Piazza XX Settembre.

På torget Piazza XX Settembre står en av de opprinnelige bymurenes inngangsporter, Porta Galliera. Her begynner også Via dell'Indipendenza, som har vært en av Bolognas hovedgater siden romertiden. Flere av byens flotteste butikker og hoteller ligger her, og gaten fører deg ned til Piazza Maggiore. Er du fortsatt i form til å gå mer, fortsett gjerne rett sørover inn i Via d'Azeglio, en av byens hyggeligste og mer sjarmerende shoppinggater.

Til middag foreslår vi at du rusler igjennom Via A. Righi, som går like sør for markedet du besøkte tidligere i dag, og prøver en av de mange fortausrestaurantene. Når du først er i Bologna, må du jo selvfølgelig prøve en av landets (verdens!) mest kjente matretter, Pasta Bolognese.

Hoteller i Bologna

Det er begrenset med hoteller i bysentrum, og prisene er dermed ikke de beste, med mindre du bestiller god tid i forveien. Du finner en del turistklassehoteller rundt togstasjonen, men dette er ikke det peneste eller mest interessante området i byen.

Ifølge anerkjente reisenettsteder er det disse hotellene som oftest gir deg mest valuta for pengene:

Hotel Porta San Mamolo

Vicolo del Falcone 8.

Dette er et lite og sjarmerende 3-stjerners hotell sør i sentrum, ti-tolv minutters gange fra Piazza Maggiore. Hotellet ble nylig oppusset, og har bar, restaurant, internettilgang, klesvask og garasje. Alle rom har minibar og klimaanlegg.

Bologna Excelsior Starhotel

Viale Pietramellara 51.

Godt 4-stjerners hotell like ved sentralbanestasjonen, et kvarters gange fra Piazza Maggiore. Hotellet har treningsstudio, garasje, restaurant og bar, og er hyppig brukt til konferanser og møtelokaler. Alle rom har fasiliteter som klimaanlegg, safe og minibar.

Hotel Orologio

Via IV Novembre 10.

Svært sentralt og historisk 3-stjerners hotell like ved Piazza Maggiore. Alle rom har minibar, klimaanlegg, internettilgang og safe, og hotellet låner ut sykler gratis til sine gjester. Også internet og en bar i lobbyen.

Hotel Novecento

Piazza Gallilei 4/3.

Piazza Gallilei 4/3. Rent og moderne 4-stjerners hotell i gågate, to minutters gange fra Piazza Maggiore. Dette er søsterhotellet til Orologio, også med minibar, klimaanlegg, internettilgang og safe på rommet.

Fiera Hotel

Via Stalingrado 82.

3-stjerners hotell beliggende ca. tre kilometer nord for sentrum, men god standard, nye store rom og lave priser sammenlignet med sentrumshotellene. Alle rom har minibar, safe og klimaanlegg i sommermånedene, og hotellet har egen restaurant og bar.

Shopping i Bologna

Som så mange andre steder i Italia vil du kunne velge og vrake i eksklusive designerprodukter under ditt Bolognabesøk, både klær, vesker og sko. Du finner alle de store og kjente merkene som for eksempel Versace, Armani og Gucci her, i tillegg til de vanlige kjedebutikkene med priser tilpasset mer ordinære lønnskontoer.

Siden Bologna er en av Italias fremste kulinariske byer, velger naturlig nok mange besøkende å fylle opp kofferten med matprodukter du ikke finner hjemme – parmesanost, olivenoljer, kaffe, skinke, salamipølser og ikke minst den lokale vinen. Spesielt vinmerkene fra den øvre delen av Po-dalen, som av mange vinkjennere regnes som bedre enn den mer kjente Toscanavinen.

Shoppingområdene i Bologna er først og fremst rundt Piazza Maggiore og gatene rundt. Hovedgaten Via dell'Indipendenza syder alltid av handleglade mennesker på vei ut og inn av de mange og eksklusive butikkene. Har du god råd, besøker du også Via Farini eller Via d'Azeglio med sine mange juvelerer og designerbutikker. Via Ugo Bassi og Via Rizzoli, som begge går øst-vest fra Piazza Maggiore, har mange små artige butikker som du lett kan bruke halve dagen på å tråle deg igjennom.

Markeder

Bologna har også nok av gatemarkeder som du virkelig kan gjøre noen varp i. Kunst- og håndverksmarkedet **Decomela** arrangeres annenhver helg i Via Altobelli. Fredager og lørdager er det et enormt utendørsmarked **Mercato della Piazzola** i Piazza VIII Agosto. Her selges alt fra bøker og plater, klær og sko, bøker og kunst. Noen kaller det antikvitetsmarked, andre kaller det loppemarked.

Generelt

Butikkene har vanligvis åpent fra kl. 0930 til 1330 og fra kl. 1530 til 2000, men dette varierer. De aller fleste butikker holder stengt søndag, selv om det finnes unntak. På mandager åpner noen shoppingsentere og klesbutikker senere, men de fleste stenger tidlig på torsdager.

Ikke glem at du betaler 20 % moms, og på alle kjøp over 155 euro, eller ca. 1250 kroner, kan du få refundert momsen ved utreise. Ikke alle forretninger har denne ordningen på sine salg, så se etter Tax Free Shopping-merket ved inngangen hvis du skal kjøpe noen dyrere artikler, og få med deg et utfylt og stemplet skjema og kvittering.

Spise i Bologna

Bologna regnes som en av Italias kulinariske hovedsteder, og er opphav til den berømte Pasta Bolognese. Byen tar også på seg æren for lasagnen, og byen har i Italia fått tilnavnet La Grassa, «Den feite». Maten i Emilia-Romagna domineres av kjøtt og ost. Sjømat finnes i atskillig mindre grad, selv om de fleste restauranter også har det på menyen.

Det vrirler av restauranter og spisesteder i alle prisklasser, og til og med mange av de bedre restaurantene er rimeligere enn tilsvarende steder ellers i Italia. Vær imidlertid obs på at Bologna ikke er noen utpreget turistby, og langt fra alle av byens restauranter har menyer på engelsk, eller engelsktalende servitører. Et lynkurs i de mest grunnleggende italienske restaurantuttrykkene eller en parlør kan kanskje være en idé.

Det italienske kjøkkenet er både godt og spennende og består av mye mer enn pizza. Et måltid begynner med antipasti, som kort og godt er appetittvekkere. Forretter kan også kalles primi piatti. Neste rett er Secondi, som er hovedretten, enten fisk eller kjøtt. Når du kjøper hovedrett, må du bestille grønnsaker, poteter og lignende i tillegg.

Til slutt bestilles ost eller frukt (ost heter formaggi), før det hele avsluttes med dolci (dessert). Husets vin heter vino de la casa (rødvin er rosso, mens hvitvin er bianco).

I gatene Via A Righi og Via Delle Belle Arti (som går mellom Indipendenza og Zamboni) ligger det mange populære utendørsrestauranter som fylles opp i 20-tiden. Mange av restaurantene i Italia har stengt mellom kl. 1500 og 2000, så prøv å justere middagstrangen til utenom det tidsrommet. Ønsker du å prøve ekte lokal mat kan du for eksempel prøve en av disse restaurantene:

Al Pappagallo Ristorante ligger på Piazza della Mercanzia like ved Le Due Torre, og har en over hundre år lang historie. Tidligere gjester inkluderer berømtheter som Alfred Hitchcock og Albert Einstein. Her serveres både tradisjonell bolognesisk mat og mer oppfinnsomme retter. Vinutvalget er usedvanlig bra, med over 250 typer, hovedsakelig italienske. Hovedrettene koster rundt 90 til 150 kroner.

La Brace (Grillen) i Via San Vitale spesialiserer seg på fisk, men har også noen av byens beste pizzaer og fersk pasta til gode priser. Hyggelig lokale i 60-talls retrostil. Pizzaer fra 40 kroner, hovedretter fra 65 kroner.

Diana på Via dell'Indipendenza er utvilsomt Bolognas mest kjente restaurant, med sine fornemme hovmestere og celebre gjester. Hvis duebryst, trøfler eller hummer i lyset av krystallkroner i en lang og sofistisert hall frister, er dette stedet for deg. Hovedretter fra 180 kroner.

Med barn i Bologna

Italienerne elsker barn, og tålmodigheten med barn er stor på restauranter og andre offentlige steder. Barn i alle aldrer elsker som regel italiensk mat som spaghetti og pizza, så det vil ikke bli noe problem. Du finner derimot sjelden egne barnemenyer på restaurantene.

Bologna er ikke noe typisk reisemål for familier, men det finnes steder som barna vil stortrives på. Det mest åpenbare valget ligger dessverre 85 kilometer øst for Bologna, nær Ravenna. **Mirabilandia** er en stor fornøylespark med alt fra søte karuseller til halsbrekkende berg-og-dalbaner, og et eget strandområde.

Det er ikke bare Pisa som har skjeve tårn. Disse to tårnene, oppkalt etter familiene Garisenda og Asinelli, ble bygget på 1100-tallet som en konkurranse.

Det går daglig busser fra Bolognas busstasjon kl. 0900 med retur kl. 1830 fra Mirabilandia. Åpent daglig fra kl. 1000 til 1800 fra april til september, og til kl. 2300 i juli–august. Dagspass koster ca. 195 kroner for voksne og 155 kroner for barn.

I Bologna kan det være hett om sommeren, byen ligger milevis fra nærmeste strand, og de færreste hotellene i sentrum har svømmebasseng. Et tips kan være å besøke Bologna utenom den varmeste perioden, eller undersøke fasilitetene på hotellet på forhånd. Alternativt ligger Riminis flotte, brede sandstrender halvannen times togtur fra Bologna og egner seg ypperlig som en dagstur, spesielt i sommersesongen, som kan være kvelende varm.

I selve Bologna kan du ta barna med på en av de utallige gelaterias (iskrembarer), du kan ta dem med opp i Asinellitårnet hvis de er sterke nok til å klatre nesten 500 trinn, eller dere kan rusle inn i Montagnolaparken, med sine grøntarealer, lekeområder og fontener.

Bologna har flere velholdte offentlige toaletter, men hvis en krise skulle oppstå, er det oftest heller ikke noe problem å stikke innom nærmeste hotell eller restaurant og spørre om lov til å benytte deres fasiliteter.

Leiebil i Bologna

Hvis du kun har tenkt å oppholde deg i Bologna, vil du ikke trenge bil. Sentrum er lite, og bussystemet er effektivt og rimelig. Men med sin sentrale beliggenhet i det nordlige Italia er Bologna et ypperlig utgangspunkt for turer til andre steder. Innenfor et par timers kjøring har du flere svært interessante kulturbyer, du har badestrender og til og med et annet land, som du fint dekker på en dag.

Veinettet er dessuten av topp standard, og trafikkreglene er noenlunde de samme som vi er vant med i Norge, selv om italienerne kjører atskillig tøffere enn oss. Enkelte av sjåførene viser dødsforakt for både vikeplikt, fartsgrenser og fotgjengere, og parkering kan være både dyrt og vanskelig å oppdrive.

De fleste store leiebilselskapene har kontorer både på flyplassen og i sentrum, og leieprisene er høyst overkommelige.

Firenze (99 kilometer)

Firenze er den største perlen i Toscana og renessansens sanne skattkammer. Firenze er en liten by som ikke skremmer deg som reisende, men samtidig er Firenze utrolig stor når det gjelder antall attraksjoner og opplevelser. Her står Michelangelos David-statue, og her finner du den berømte broen Ponte Vecchio. Har du ikke bil tilgjengelig, går det tog mellom Bologna og Firenze ca. hvert tjuende minutt, disse tar ca en time hver vei.

Firenze med sin berømte bro, Ponte Vecchio ligger mindre enn 100 kilometer fra Bologna.

Rimini (115 km)

Rimini har i en mannsalder vært Italias mest berømte badested, og hver sommer invaderes byen av titusener av soltilbedere. Her finner du rundt 40 kilometer med flotte, brede sandstrender, selv om mesteparten av disse tilhører hoteller eller private selskaper. I juli og august er det vanskelig å finne ledige hotellrom til en anstendig pris, selv om Rimini, med sine 135 000 innbyggere, har utrolige 1500 hoteller. Det går tog minst hver halvtime fra Bologna, og turen tar en drøy time.

San Marino (130 kilometer)

Italia har to selvstendige stater innenfor sine grenser, Vatikanstaten og San Marino. Til San Marino kan du ikke fly eller ta tog, men det går busser flere ganger om dagen fra Rimini hvis du ikke har leiebil. Det er ikke veldig mye å se, kjøpe eller gjøre her, men det er jo morsomt å kunne gjøre seg lommekjent i et annet lands hovedstad på en halvtimes tid. Fin utsikt fra terrassene innerst i den gamle bydelen, som ligger spektakulært til på toppen av en bratt bakketopp. Unngå helst helgene, da oversvømmes San Marino av andre turister.

Venezia (155 kilometer)

Ingen andre steder i Europa får du den umiddelbare følelsen av å ha reist 400 år tilbake i tiden så sterkt som i Venezia. Byen har knapt endret utseende siden 1600-tallet, og både biler, høyhus og neonskilt glimrer med sitt fravær. Venezia er anlagt på 118 øyer, den har rundt 400 broer og over 150 kanaler, med Grand Canal som «hovedgate». Det kan anbefales å ta minst en overnatting i Venezia, da byen definitivt er verdt mer enn noen timers besøk. Om kvelden trenger du heller ikke gå i kø blant de 90 % av turistene som invaderer Venezia på dagtid. Det går dessuten tog til Venezia fra Bologna hver time, turen tar snaue to timer.

Sport i Bologna

Fotball

Siden Italias landslag er regjerende verdensmestere, bør det ikke komme som noen overraskelse på noen at italienerne er fanatiske fotballsupportere. Italia har vunnet VM fire ganger, og er per april 2007 rangert som verdens nest beste fotballnasjon av FIFA. Internt har derimot italiensk fotball fått flere alvorlige skraper i lakken de siste årene, med korrupsjon, kampfiksing og tribunevold. Dette har tilsynelatende ikke lagt noen stor demper på supporterernes entusiasme.

Bologna Football Club 1909 er voldsomt populære i hjembyen, til tross for at de har vært i Serie B de siste årene. Bologna F.C. er Italias 6. mestvinnende lag gjennom historien, men bortsett fra å vinne UEFAs Intertoto Cup i 1998, har de lite å slå i bordet med de siste tretti år. Blant de mest kjente spillerne som har vært innom klubben, finner vi legenden Roberto Baggio, Inter-trener Roberto Mancini, svenske Kennet Andersson og sveitsiske Türkyilmaz. Bologna F.C. spiller sine hjemmekamper på Stadio Renato Dall'Ara med 39 400 tilskuerplasser, på søndager i sesongen som varer fra september til mai.

Golf

Golfere vil kanskje slite litt med å finne en bane å spille på. Golf er på ingen måte noen folkesport i Italia, og banene som finnes, krever vanligvis at du har mangeårig medlemskap eller en Oscarstatuett på peishylla. Men du kan prøve å ta kontakt med Golf Club Bologna (www.golfclub.bo.it/)

Annen sport

I motsetning til resten av Italia er bologneserne svært opptatt av basketball, og det er en svært prestisjefylt rivalisering mellom byens to fremste lag, Fortitudo og Virtus. Lokaloppgjørene mellom disse to trekker bestandig fulle tribuner og engasjerte fans.

Noen av Italias mest kjente idrettsutøvere kommer fra Bologna, som for eksempel alpinisten Alberto Tomba, Formel 1-kjøreren Alex Zanardi, fotballandslagsspissen Christian Vieri og verdens mest kjente fotballdommer Pierluigi Collina.

Attraksjoner i Bologna

Le Due Torri (De to tårn)

I det 11. århundret satte Bolognas rikeste familier i gang en noe besynderlig konkurranse: tårnbygging. Grunnet alle tårnene har Bologna også fått tilnavnet La Turrita. To av tårnene som fortsatt står, er blitt byens fremste symboler og landemerker, synlige fra store deler av Bologna. Familiene Asinelli og Garisendas tårnkonkurranse endte med en knusende hjemmeseier, 98 mot 48 meter. Du kan gå de 498 trinnene opp til toppen av Asinellitårnet, og herifra har du en fabelaktig utsikt over Bologna og omegn. Garisendatårnet var opprinnelig 61 meter høyt, men begynte å lute og ble redusert til 48 meter av frykt for kollaps. Det er stengt for publikum da det fortsatt luter ca. 3 meter til siden. Asinellitårnet har åpent fra kl. 0900 til 1800 i sommerhalvåret, og stenger kl. 1700 på vinteren. Inngangspenger 25 kroner.

Piazza Maggiore

Dette 120 x 60 meter store flotte torget, omgitt av storslagne historiske bygninger, er et av de fineste i hele Italia. Det ble opprinnelig konstruert som markeds plass og har huset ridderturneringer, men domineres i dag av uteserveringsbord, gatemusikere, statueartister og et summende folkeliv.

Basilica di San Petronio

Bolognas egen St. Peterskirke (Basilica di San Petronio) er faktisk verdens femte største kirke, og ble påbegynt i 1390, men aldri ferdigstilt. Vatikanet skal visstnok ha sabotert planene om å bygge noe enda større og flottere enn deres egen St. Peterskirke. Av den grunn ser ikke denne gotiske kirken spesielt imponerende ut utenfra. En av freskene fra 1400-tallet som du kan se inne i kirken, viser profeten Mohammed som pines av demoner i helvete. Kirken er i gotisk stil, og har gratis guidede omvisninger på engelsk kl. 1130 tirsdager, torsdager og lørdager. Kirken har åpent daglig fra kl. 0730 til 1330 og fra kl. 1430 til 1830. Det er gratis adgang, men en frivillig donasjon vil bli satt pris på.

Palazzo d'Accursio

På vestsiden av Piazza Maggiore ligger dette palasset, som også kalles Palazzo Comunale. Det har blitt bygd gradvis gjennom århundrene med start på 1300-tallet, og har vært sete for Bolognas guvernør. Du kan gå inn i den indre borggården og opp de flotte, brede trappene som er konstruert for å kunne kjøres opp med hest og vogn. Her ligger i dag flere gallerier og museer (Museo Morandi og Collezioni Comunali d'Arte), og er du ikke interessert i kunst, har du flott utsikt mot Piazza Maggiore fra vinduene.

På fasaden er det store steintavler med navnene til alle som ga sitt liv for å forsvare byen, og bilder av de mer enn to tusen partisanene som døde under kampene mot nazistene i 1943–45. Og over hovedinngangen står en statue av pave Gregorius XIII, som innførte vår gregorianske kalender med start på 1. januar. Palasset holder åpent tirsdag til fredag kl. 0900–1800, og kl. 1000–1830 i helgene. Det er gratis adgang, men inngang til museene koster rundt 30 kroner.

Palazzo dei Podestà

Rett foran Basilica di San Petronio står palasset som ble bygd rundt år 1200 som et regjeringsbygg for byens politikere. Det store klokketårnet over palasset ble brukt for å informere byens innbyggere om at en viktig nyhet ville bli gjort kjent, og kriminelle ble også hengt herifra. I dag forbindes bygningen mest med byens mest kjente uterestauranter, og de aller fleste som besøker Bologna, ender før eller siden opp ved et av utebordene her, med utsikt mot torget, kirken og Palazzo d'Accursio. I palasset arrangeres også utstillinger og messer.

Basilica di Santo Stefano

På et av Bolognas mest sjarmerende, steinbelagte hellende torg (Piazza si Santo Stefano) ligger byens eldste monumenter og byggverk. Basilica di Santo Stefano består av fire kirker (opprinnelig var det syv), som alle er totalt forskjellige i både farge, stil og størrelse.

De eldste delene er fra 400-tallet, og du kan rusle rundt blant grønne borggårder (der det blant annet står en marmorservant som Pilatus skal ha vasket hendene i etter å ha dømt Jesus til døden), og gå inn i det gamle romerske klosteret like ved. Eller sett deg ved en av uteserveringene og bare sug opp stemningen fra et torg der tiden ser ut til å ha stått stille i århundrer. Gratis adgang. Åpningstidene varierer, men er generelt fra kl. 0800 eller 0900 til kl. 1200, og fra kl. 1530 til 1800 eller 1900

Teatro Comunale

Bolognas operahus er faktisk et av de eldste som fortsatt er i bruk i Italia, bare slått av Napolis Teatro San Carlo. Teateret ble åpnet i 1763 og har plass til over 1200 tilskuere. Operaer av Wagner, Bellini, Verdi og Rossini har hatt sine premierer her.

Museo Civico Archeologico

(Arkeologisk museum)

Dette museet har flotte og omfattende utstillinger med både greske og romerske gjenstander, i tillegg til Italias nest største utstilling av gjenstander fra det gamle Egypt, blant annet mumier. Det er selvsagt også gjenstander fra Bolognaområdet, for eksempel fra etruskerne som bebodde Bologna før romerne kom. Åpningstider fra kl. 0900 til 1500 tirsdag til fredag, kl. 1000 til 1830 i helgene. Inngangspenger 35 kroner, gratis for barn under 14 år, halv pris for ungdom og studenter.

Neptunfontenen

På den tilstøtende Piazza del Nettuno står et annet av Bolognas symboler, den grandiose Neptunfontenen fra 1565, med engler og sirener som spruter vann fra brystvortene.

Neptunfontenen fra 1565, med engler og sirener som spruter vann fra brystvortene.

Reise Planeten

De beste reisetipsene får du hos

Reiseplaneten.no

Erfarne reiselivsfolk presenterer hver uke nye reiseguides. Alle reiseguides kan gratis lastes ned av deg og brukes til inspirasjon før reisen, hjelp under reisen og til gode minner etter reisen.

I tillegg finner du nyttige reisetips fra oss i Reiseplaneten, fra reisende over hele verden og fra gode og troverdige nettsteder og reisemagasiner.

Kjøp fly, hotell og leiebil på våre sider, billig og trygt. Se våre søkemotorer som finner beste flypris, hotellpris og leiebilpris blant alle større leverandører, reisebyråer og operatører.

Har du registrert deg for gratis nyhetsbrev?

Vær den første til å vite! Motta våre inspirerende nyhetsbrev uten noen forpliktelser. Her er reisequiz, reiseguides, tips og mye mer!

www.reiseplaneten.no

Copyright Reiseplaneten AS. Ingen del av denne reiseguide kan gjengis uten skriftlig tillatelse fra Reiseplaneten AS. Reiseguiden er forsøkt skrevet så korrekt som mulig og i beste hensikt. Husk at åpningstider, telefonnummer, webadresser, priser og navn kan endres. Reiseplaneten påtar intet ansvar for uleilighet, tap eller skade som inntreffer hos brukere av vår guider